

## Spis treści / Contents

### WSTĘP

(INTRODUCTION) • 7

### OPOZYCJA I OPÓR SPOŁECZNY W PRL

(OPPOSITION AND SOCIAL RESISTANCE IN THE PEOPLE'S  
REPUBLIC OF POLAND)

**Mirosław GOLON**, Prawdziwe centrum lokalnej władzy w okresie stalinowskim – Komitet Powiatowy PZPR w Nidzicy w latach 1948–1956 (*A real center of local power in the Stalinist period – the District Committee of the Polish United Workers' Party in Nidzica in 1948–1956*) • 11

**ks. Michał SOŁOMIENIUK**, Marcin Rutkiewicz z Gniezna – niepodległościowiec z partyjnym rozdziałem w biografii (*Marcin Rutkiewicz from Gniezno – an independence fighter with a party chapter in his biography*) • 49

**Arkadiusz BILECKI**, „Przewodniczący Rady Państwa, sekretarz, generał, co wczoraj jeszcze godność piastował premiera”. O szopkach – satyrycznych audycjach telewizyjnych – na przykładzie programów z udziałem Wojciecha Jaruzelskiego w latach 1969–1990 (*“Chairman of the Council of State, secretary, general, who yesterday held the dignity of prime minister.” About nativity scenes – satirical TV broadcasts – on the example of programs with the participation of Wojciech Jaruzelski in the years 1969–1990*) • 61

**Judyta BIELANOWSKA**, Działalność opozycji i ruchów dysydenckich w państwach Europy Środkowej i Wschodniej na łamach czasopisma „Obóz” (*The activities of the opposition and dissident movements in the countries of Central and Eastern Europe in the journal “Obóz”*) • 75

**Wojciech POLAK, Sylwia GALIJ-SKARBIŃSKA**, Techniki druku w podziemiu w okresie stanu wojennego (*Printing techniques in the underground during the period of martial law*) • 89

**Przemysław BARTOSIK**, Działalność uznana za terrorystyczną w województwie piłskim w latach osiemdziesiątych XX wieku w świetle sprawy obiektowej o kryptonimie „Przemoc”. Wybrane problemy (*Activity recognized as terrorist in the Piła Voivodship in the 1980s in the light of the object case code-named “Violence”. Selected issues*) • 99

**Cecylia KUTA**, Niezależna działalność wydawnicza NZS w Krakowie w latach 1980–1981 (*Independent publishing activity of the NZS in Kraków in 1980–1981*) • 111

**Marta CYWIŃSKA**, Teksty programowe Pomarańczowej Alternatywy a francuskie manifesty surrealizmu – wybrane konteksty (*Program texts of the Orange Alternative and French manifestos of surrealism – selected contexts*) • 125

**RELACJE**  
(MEMORIES)

**Krzysztof KOLCZYŃSKI**, Zakłady „MORENA” w Bartoszycach w czasie strajku w 1980 r. w świetle relacji pracowników (*The “MORENA” plant in Bartoszyce during the strike in 1980 in the light of employees’ reports*) • 139

**VARIA**

**dk. Waldemar ROZYŃKOWSKI**, Przejawy kultu św. Stanisława Kostki – wybrane zagadnienia (*Manifestations of the cult of St. Stanisław Kostka – selected issues*) • 157

**Kacper DZIEKAN**, Metini / Fort Ross. Russians in California – beginnings (*Metini / Fort Ross. Rosjanie w Kalifornii. Początki*) • 167

**Ks. Michał DAMAZYN**, Jadwiga Janina Cywińska, z domu Malkiewicz. Jedna z Wileńskiej Szóstki (*Jadwiga Janina Cywińska, née Malkiewicz. One of the Vilnius Six*) • 193

**Alicja BARTNICKA**, O chłopcu, który chciał zostać nazistą. Obraz narodowego socjalizmu w filmie *Jojo Rabbit* w reżyserii Taiki Waititiego (*A boy who wanted to become a Nazi. The image of national socialism in the film Jojo Rabbit by Taika Waititi*) • 201

**IN MEMORIAM**

**Wojciech POLAK**, Generał Zbigniew Nowek – działacz społeczny, dowódca służb specjalnych (1959–2019) (*General Zbigniew Nowek – social activist, commander of the special services [1959–2019]*) • 217